

Kitekint? - A csendes puccs

2009 augusztus 04. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Miért dönt egy kit?n? diplomával rendelkező, vezet? tanácsadói pozícióban dolgozó fiatal hölgy úgy, hogy a tüntetést választja a globális kapitalizmus elleni harc legf?bb fegyverének?

Miért vállalja, hogy retiküljében citromlevet és ecetet hord, amellyel átítatja a gézmaszkot, amikor a tüntetésen a

rend?rök könnygázt vetnek be? Miért írja róla Soros György, hogy a globalizációról szóló vita egyik legszenvedélyesebb és legnagyobb hatású szerepl?je?

Szerz?nk úgy látja, hogy a kapitalizmus globális gy?zelmével elveszett a demokrácia. Az emberek kiábrándultak a politikából és a politikusokból, mert az államok már nem a választók érdekeit képviselik, hanem a multinacionális cégek kedvét keresik. A globális kapitalizmus 100 legnagyobb gazdaságából 51 már nem ország, hanem vállalat, pontosabban multinacionális cég, és csak a maradék 49 ország. Ma az USA legnagyobb áruházi lánc, a Wal-Mart bevétele nagyobb, mint egész Kelet-Európa nemzeti jövedelme. A multinacionális cégek határozzák meg, hogy a nemzeti kormányok milyen gazdaságpolitikát kövessenek, kérésükre változtatják az adókat és a béreket, a törvényeket és a kormányok összetételét. Hertz szerint egy csendes hatalomátvétel zajlott le az utóbbi évtizedekben, a multinacionális cégek átvették a kormányok hatalmát, és ma nem a nemzeti kormányok, hanem a nemzetközi vállalatok kormányozzák a világot. Nem is vagyunk tudatában annak, hogy milyen mélységben avatkoznak be a globális cégek az életünkbe. A médián keresztül elérik, hogy a vásárlást és ne a demokratikus választásokon való részvételt tartjuk fontosnak, ezért valamennyi fejlett demokráciában lemorzsolódik a szavazói aktivitás. A választási kampányokat rejtett csatornákon keresztül jelent?s pénzzel támogatják, így elérik, hogy t?lük függ? politikusok kerüljenek be a parlamentekbe, majd a kormányokba. De ennél többet is tesznek.

Az USA és Nagy-Britannia 1947-ben felállította az Echelon hírszerz? rendszert, amelyhez azonnal csatlakozott Kanada, Ausztrália és Új-Zéland, tehát valamennyi angol anyanyelv? ország. Az Echelon célja az volt, hogy megújítsa a második világháborúban kialakult katonai szövetség hírszerzési együttm?ködését, de már nem a legy?zött Németország, hanem a gy?ztes korábbi szövetséges, a Szovjetunió ellen. A szovjet birodalom összeomlása után azonban nem számolták fel a rendszert, hanem egyre er?sebben kezdték valami másra használni. Az európai, különösen a német, a francia, de a japán cégek is egyre-másra azt tapasztalták, hogy legtitkosabb új találmányaikat velük párhuzamosan mások is szabadalmi oltalom alá helyezik az USA-ban, így hiába költöttek rengeteg pénzt egy új eljárásra vagy termékre: egy amerikai cég már megelőzte ?ket. Azt is tapasztalták, hogy valamilyen rejtélyes ok miatt nagy amerikai versenytársaik mindig előbb értesülnek arról, hogy éppen egy nagy üzletet készülnek megkötni például az arab világ gazdag megrendel?ivel, ismerik a tárgyalások részleteit, és végül nem az európai cég nyer, hanem az amerikai. Egy idő után rá kellett döbenniük arra, hogy a hidegháború katonai hírszerz? rendszerét, az Echelon számítógépes és kommunikációs rendszert bizony arra használják, hogy az amerikai multinacionális cégek kémkedjenek versenytársaik ellen. Arra is rá kellett ébredniük az európai országok politikusainak, hogy egy miniszter valamennyi telefonját lehallgatják, valakik valahogyan mindent tudnak magánéletükr?l, politikai véleményükr?l és kapcsolataikról. A Nagy Testvér mindent hall, mert mindent lehallgat, ezért újból divatba jöttek a vidám erdei kirándulások, ahol az erdő mélyén tartják a fontosabb üzleti és politikai megbeszéléseket, abban a reményben, hogy a m?holdas lehallgatás oda már nem ér el, ami persze annyit ér, mint eserny? a vízözön ellen, de próba szerencse.

Szerz?nk azt mondja, van ellenszer a csendes hatalomátvétel ellen, van gyógyír az életünket minden elemében befolyásoló nagy multinacionális cégek terjeszkedésével szemben.

A nyilvánosság és a nemzetközi civil mozgalmak jelentik azt az új fegyvert, amit a globalizáció ellen lehet fordítani. A nagy nemzetközi cégek már csupán a nyilvánosságtól félnek, mert termékeiket el kell adniuk, ebb?l ered hatalmuk, de ha a médián keresztül olyan hírek kapnak lábra róluk, ami vásárlóikat elfordítja t?lük, akkor oda a piac, oda a profit. A globális cégek ezért egyre inkább "zöldülnek", termékeiket a globális zöldmozgalmak követelésére igyekeznek környezetbaráttá tenni, és a tömegmédiában azt sugallni, hogy ?k már nem a természet ellenségei, hanem barátai. A tüntetések a globális civil mozgalmak leghatásosabb fegyverei, mert a globális média révén ez a radikális fellépés közvetlenül eljut a fogyasztókhoz, akik vásárlásaikkal szavaznak. A tüntetés és a vásárlás mellett még két fegyvert érdemes használni: a szavazati jogot és a nemzetállamot. Hertz azt javasolja, hogy a globalizáció káros hatásainak kivédésére a szavazópolgárok vegyék vissza az államot a multinacionális cégek kezéb?l, és a nemzetállam eszközeivel védjék meg magukat. Úgy látja, hogy e négy eszköz - a globális civil mozgalmak tüntetései, a fogyasztók vásárlásai, a választópolgárok szavazatai és a nemzetállam intézményei - együtt már olyan er?s fegyverzetet adhat a demokrácia kezébe, amivel a valódi emberi értékeket és érdekeket követ? helyi, nemzeti és globális politikákat lehet kikényszeríteni a politikusoktól és az üzletemberekt?l.

(Noreena Hertz: The Silent Takeover, HarperBusiness, New York, 2003)

Matolcsy György, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláizról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló